

ข่าว สคบ.
สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค — สำนักนายกรัฐมนตรี

“ข้อความโฆษณา” เรื่องใกล้ตัวที่คุณอาจไม่รู้

ในปัจจุบันเรามักจะพบเจอกับข้อความโฆษณาที่มีลักษณะเชิญชวนให้รู้สึกอยากซื้ออยากใช้สินค้า ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการหรือผู้ขายจะโฆษณาจากข้อมูลที่อยู่ข้างผลิตภัณฑ์และอาจมีการใช้ถ้อยคำโน้มน้าวใจผู้ซื้อให้หลงเชื่อในสรรพคุณต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งก็อาจมีผู้ทดลองใช้งานจริง และบางครั้งก็อาจไม่เคยมีใครทดลองใช้เลยก็ได้ แต่ผู้ประกอบการหรือผู้ขายก็จะต้องโฆษณาผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ให้มีความน่าสนใจมากที่สุดจึงจะขายสินค้าได้ หลังจากนั้นจะเป็นหน้าที่ของผู้บริโภคเองที่จะต้องใช้วิจารณญาณว่าโฆษณานั้นมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด และควรจะตัดสินใจซื้อสินค้านั้น ๆ หรือไม่

ทุกวันนี้การใช้ข้อความโฆษณาที่ไม่เป็นธรรมกับผู้บริโภค หรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อส่วนรวม ไม่ว่าจะเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ หรือลักษณะของสินค้าหรือบริการ การส่งมอบ จัดหา หรือการใช้สินค้าหรือบริการจะต้องไม่กระทำด้วยวิธีอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ หรือก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทำให้การร้องเรียนเกี่ยวกับการโฆษณายังคงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สคบ. จึงขอแนะนำข้อความโฆษณาที่ผิดกฎหมายหรือไม่สามารถใช้ได้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบการ

ลักษณะของข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรืออาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวม

1. เป็นเท็จ หรือเกินความจริง

“เท็จ” คือ ไม่จริงทั้งหมด ไม่สามารถพิสูจน์ได้ตามที่โฆษณา

“เกินจริง” คือ มีความจริงบางส่วน หรือไม่จริงบางส่วน

2. ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ

คือ รายละเอียดส่วนสำคัญของสินค้าหรือบริการนั้นที่ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อ เช่น การใช้รูปภาพ ข้อมูลที่คลุมเครือไม่ชัดเจน ไม่ครบถ้วน โดยมีเจตนาให้เกิดความเข้าใจผิด

3. สนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียวัฒนธรรมของชาติ

“ผิดกฎหมาย” เช่น สนับสนุนให้ใช้ยาเสพติดต้องห้าม สนับสนุนให้เล่นการพนัน เป็นต้น

“ผิดศีลธรรม” การกระทำผิดศีล 5 เช่น สนับสนุนการทารุณสัตว์ สนับสนุนการกดขี่ทางเพศ เป็นต้น

4. ทำให้เกิดความแตกแยกหรือเสื่อมเสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน

เช่น การอ้างอิงความเชื่อทางศาสนา เชื้อชาติ

5. ข้อความอื่น ๆ ที่กำหนดในกฎกระทรวง (ข้อกำหนดพิเศษสำหรับโฆษณาบางชนิด) ได้แก่

1) โฆษณาส่งเสริมการขาย เสี่ยงโชค ประกวดชิงรางวัล ของแถม สิทธิหรือประโยชน์โดยให้เปล่า

2) ข้อความที่ระบุได้ หรือห้ามใช้ในการถวายพระพร

3) โฆษณาขายอาคารชุด ที่ดิน หรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง

ลักษณะของข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรืออาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมส่วนรวมที่กล่าวมาข้างต้น เป็นสิ่งที่ผู้บริโภคควรนำไปใช้พิจารณาก่อนตัดสินใจหลงเชื่อคำโฆษณาต่าง ๆ ก่อนเสมอรวมทั้งผู้ประกอบการเองก็ควรใช้ข้อความโฆษณาที่ถูกต้องเพื่อไม่ให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดด้วย ดังนั้น หากผู้บริโภคไม่ได้รับความเป็นธรรมจากข้อความโฆษณา สามารถขอรับคำปรึกษาและร้องเรียนได้ที่ สคบ. สายด่วน 1166 และแอปพลิเคชั่น OCPB Connect

ข้อมูลอ้างอิง: หนังสือ Are You Ready? ฉบับติดอาวุธให้ผู้บริโภค, 2563 ,หน้า 19 – 20

กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๑๔๑๓๔๗๐-๕ โทรสาร ๐๒ ๑๔๓ ๙๗๗๒-๓ E-mail : pr.ocpb@gmail.com